

Opschrift

Vergadering van 15 september 2021

Nummer: 2021_MV_00412

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Karin Temmerman: Zomerscholen

Raadslid(-leden):

Karin Temmerman - Vooruit

Bevoegd: Elke Decruynaere

Omschrijving van de vraag**Toelichting:**

Mevrouw de schepen,

Deze zomervakantie werden in Gent opnieuw zomerscholen georganiseerd.

Ondanks een zeer moeilijk en lastig corona-schooljaar waren er heel wat enthousiaste leerkrachten bereid om, volledig vrijwillig, tijdens de vakantie leerlingen te begeleiden die zich nog willen bijscholen vóór de start van het nieuwe schooljaar.

Voor kwetsbare jongeren en zeker voor leerlingen die in de OKAN klassen zitten zijn deze zomerscholen van onschatbare waarde. De zomervakantie duurt immers 2 maanden en zeker voor anderstalige leerlingen is het bijhouden en opfrissen van de leerstof belangrijk om niet opnieuw van nul te moeten herbeginnen. Het is dan ook lovenswaardig dat de stad dit initiatief ten volle steunt.

Wat mij opviel na een bezoek aan een zomerschool is dat de omkadering die vanuit Vlaanderen wordt gegeven aan de leerkrachten beter zou kunnen.

- Het zou voor de leerkrachten een grote hulp zijn mochten ze vooraf méér informatie ter beschikking hebben over de leerlingen die zich hebben ingeschreven. De voorbereidingen en de indeling in verschillende klassen en niveaus zou op die manier beter kunnen verlopen. Misschien kan men dit al voorbereiden tijdens het schooljaar?
- De klassen waren, zeker voor het lager onderwijs, te groot. Het niveau van de leerlingen is zeer verschillend en sommigen vergen bijna een individuele begeleiding. De vraag is dan ook hoe men nog meer leerkrachten zou kunnen overtuigen om zich in te schrijven voor die zomerklassen. Aanvullend hierbij zou men ook een oproep kunnen doen op vrijwilligers (niet leerkrachten) om leerlingen individueel te begeleiden. Dit zou deze mooie pedagogische opdracht wat kunnen spreiden.

Vraag:

Kan de schepen deze positief bedoelde opmerkingen meenemen bij de evaluatie, kan de stad hieraan tegemoet komen en is de schepen bereid om hierover een gesprek aan te gaan met de minister?

Antwoord

Zoals jullie weten zette het Onderwijscentrum deze zomer samen met enkele partners haar schouders onder het aanbod 'Gentse Zomerschool', om er voor te zorgen dat dit ook in Gent kon doorgaan. Het is een tweede keer dat we dit initiatief nemen, gesteund vanuit Vlaanderen. Eerder hadden we in Gent al de Brede School kampen, maar daar zijn de zomerscholen bijgekomen.

Een eerste belangrijke vaststelling is toen we de scholen gevraagd hadden om de zomerscholen zelf te organiseren, met onze ondersteuning om het administratief allemaal geregeld en gesubsidieerd te krijgen, toen waren ze hier niet enthousiast voor. Daar waren allerlei redenen voor. De belangrijkste reden die vaak terugkwam, een reden waar ik zelf begrip voor heb, was de coronavermoeidheid, als ik het zo mag noemen. Dat was vorig jaar al tegen het einde van het schooljaar sterk merkbaar: men was echt op. Door de lockdown, de overschakeling in no-time naar digitaal lesgeven en dan daarna de inhaaloperatie die men nog gedaan heeft op het einde van het schooljaar. Maar ook het schooljaar ervoor was al bijzonder pittig en gaven scholen, zowel leerkrachten als directies, aan dat het niet meer ging.

We hebben wel een aantal individuele leerkrachten bereid gevonden om als vrijwilliger op de zomerscholen te staan, aanvullend naast de vele "gewone"-Gentenaars die zich als vrijwilliger hadden aangemeld na de oproep die we breed hebben verspreid met het Onderwijscentrum Gent.

Maar toch een eerste opvallende vaststelling dat de scholen zelf een signaal hadden gegeven, dat het niet vanzelfsprekend is om dat er allemaal bovenop te nemen en zeker niet na zo'n schooljaar. We gaan zien of het bij een volgende editie nog meespeelt en we het echt kunnen linken aan corona of dat het sowieso niet zo vanzelfsprekend is.

Een tweede bedenking die ik van de netverantwoordelijken van de scholen in Gent doorgekregen heb, is dat zij aangaven dat ze principieel een aantal bedenkingen hebben bij de zomerscholen. De zomerscholen worden namelijk gesubsidieerd vanuit Vlaanderen met miljoenen euro's, men zou ook de keuze kunnen maken om dat geld tijdens het schooljaar in te zetten om alle leerlingen te bereiken, ook de meest kwetsbaren. Zodat de echte professionals, de leerkrachten, meer tools hebben om nog beter hun werk te kunnen doen.

Ik wil dit redelijk kritisch standpunt in alle eerlijkheid brengen, maar als er een evaluatie aan mij gevraagd wordt, dan geef ik graag een plek aan de stem vanuit het onderwijsveld. Ik ben daarover zelf een beetje in dubio.

Langs de ene kant vind ik dat we elk initiatief dat er is om de gelijke onderwijskansen groter te maken, moeten aangaan. Zeker als het over dit thema gaat, de uitdagingen wat betreft de gelijke onderwijskansen zijn groot. In die zin zou ik het wat raar vinden als er

overal in Vlaanderen initiatieven zijn en dat er in Gent dan geen zomerscholen zijn. Zeker in de eerste plaats voor die leerlingen, die er vragende partij voor zijn. Zoals u ook aangaf, die er ook deugd van hebben. Zeker een aantal heel specifieke groepen, zoals de anderstalige nieuwkomers, waarvoor er anders weinig activiteiten en aanbod is tijdens de zomervakantie.

Tegelijk weten we dat de zomerscholen niet de enige methode is om te gaan remediëren. Inzetten op het geven van goede feedback op school, één-op-één tutoring, en ook inzetten op een sterkere ouderbetrokkenheid, zijn voorbeelden van methodes die pedagogisch een stuk effectiever zijn dan zomerscholen. Maar nogmaals, voor mij betekent dat niet dat we niet op de zomerscholen moeten inzetten. Ik denk dat het een EN-EN-verhaal moet zijn. Daarom heb ik het initiatief genomen om aan het Onderwijscentrum Gent, dat trouwens vorig jaar zich ook schrap had gezet voor de ondersteuning van de scholen, de vraag te stellen om het heft in handen te nemen, om toch een aanvraag in te dienen voor de zomerscholen en ze hebben dit initiatief dan ook genomen. Ze hebben zelf een aantal zomerscholen georganiseerd en hebben een aantal partners gevonden. Zoals bijvoorbeeld Odisee die een eigen week georganiseerd heeft, maar ook leerschakels was een heel belangrijk initiatief van een individuele leerkracht die er voor gekozen heeft een zomerschool op te zetten. Dit met ondersteuning en met de hulp van het Onderwijscentrum Gent.

We beschikken momenteel nog niet over alle cijfers, de volledige evaluatie zal volgen op een volgende commissie. Wat u aangeeft mevrouw Temmerman vind ik ook belangrijk, we moeten naar een kwalitatieve analyse gaan. De leerlingen, vrijwilligers en leerkrachten verdienen het om te weten wat het effect van de zomerscholen is. Men heeft bij veel leerlingen een nulmetingen gedaan, ook op het einde. Ik ben benieuwd naar welke vooruitgangen de leerlingen geboekt hebben. Maar ook naar de evaluatie van de leerkrachten en de vrijwilligers zelf. Maar daarvoor is het nu nog te vroeg. Hier wil ik graag een volgende keer bij een toelichting van de volledige evaluatieoefening van de zomerscholen dieper op in gaan.

Ik kan u alvast een aantal cijfers meegeven. Er is in Gent plaats gecreëerd voor maar liefst 865 kinderen en jongeren. Uiteindelijk hebben we een bereik gehad van 571. Wat betekent dat 71% van alle beschikbare plaatsen waren ingevuld. In vergelijking met het jaar daarvoor, is dat echt een grote stijging. Misschien moeten we het nog zijn tijd geven om te groeien, ik denk ook dat dat een belangrijke vaststelling kan zijn. In Antwerpen bestaan de zomerscholen al langer en bijgevolg bereikt men ook meer scholen en leerlingen.

Een ander iets, wat u ook aangaf, was de samenwerking met de 'echte' scholen, wat volgens mij een zeer belangrijk punt is. De scholen kunnen aangeven waar de leerling 'staat' en waar de uitdagingen liggen. Omwille van de laattijdigheid van de communicatie, pas eind april werden de contouren voor de organisatie van de zomerscholen bekend, konden we ook pas dan met de effectieve organisatie in gang schieten. Het was pas in juni dat de zaken helemaal duidelijk waren, wat zeer jammer was. Hierdoor hebben we wat tijd gemist om bijvoorbeeld nog meer vrijwilligers en misschien nog meer leerkrachten in de zomerscholen te krijgen. Maar ook de aansluiting op bijvoorbeeld het oudercontact, de klassenraden, om hier ook na te denken of de zomerschool een goed idee is voor de leerlingen en te kijken waar er op gewerkt moet/kan worden. Daarom is de laattijdige communicatie opnieuw een punt van feedback

dat we alvast hebben meegegeven aan Vlaanderen. Als de minister echt wil blijven inzetten op de zomerscholen, dan denk ik dat we niet alleen moeten gaan kijken naar de kwantiteit, maar ook naar de kwaliteit. Voor mij is de aansluiting met het schooljaar zeer belangrijk.

Een ten tweede punt is de vraag wie degene moeten zijn die in de zomerschool voor de klas staan: ze moeten met voldoende zijn, het is niet evident om leerkrachten te vinden, er is al een lerarentekort, laat staan dat we de leerkrachten nog eens op die manier gaan bevragen. Hebben we enkel mensen nodig met een pedagogisch profiel, of kunnen we breder kijken en ook andere profielen inschakelen? Ook dat is dus terecht een aandachtspunt, dat we ook zeker meenemen in onze gesprekken met Vlaanderen: hoe kunnen we ervoor zorgen dat we nog meer vrijwilligers en in het bijzonder mensen met een pedagogisch diploma bereiken? In Gent zijn we ervan overtuigd dat we het niet te eng moeten zien. De combinatie van het remediërende aanbod, waar de leerkrachten expert in zijn, met meer culturele en sportieve activiteiten is volgens ons een win-win. Ik gun ook deze leerlingen van harte hun schoolvakantie. Laat het dus ook niet zijn dat alle andere leerlingen gewoon 2 maand vakantie hebben en dan degene die om allerlei redenen wat minder kansen hebben op school, 2 weken langer school moeten lopen. Ik denk dat we ervoor moeten zorgen dat het leuk en vakantie is, maar ook leerrijk.

Dus ook daar de oproep naar Vlaanderen: het is meer dan een louter ontspannend zomerkamp, maar het mag ook niet gewoon school zijn.

Ik denk wel, als ik met een positieve noot mag eindigen, dat we er in Gent geslaagd in zijn om die combinatie te vinden. Daar wil ik het liefst van al met afsluiten, al wie hieraan heeft meegewerkt, het Onderwijscentrum Gent, medewerkers van de stad Gent, hebben echt het onderste uit de kan gehaald. Maar zeker ook de leerkrachten, de vrijwilligers, de directies, ook degene meneer Mispion, die de locaties ter beschikking gesteld hebben, ook zij van harte bedankt voor hun engagement.

We hebben de selectie van de wijken in de eerste plaats gedaan, daar waar er nog geen aanbod was. Waar er in de zomer nog geen Brede School kampen of andere initiatieven zijn. Dat zijn de eerste wijken waar we gefocust hebben, daarnaast waar er een bijkomende vraag naar aanbod was. Er is ook flexibel ingespeeld op de vraag. We hebben de vinger aan de pols gehouden via de brugfiguren.

De laatste vraag was er ook: hebben we de zeer kwetsbare doelgroep bereikt? Voor een tweede jaar op rij kunnen we hier volmondig "ja" op antwoorden. Dit is te danken aan de goede netwerken die we intussen hebben opgebouwd via het Onderwijscentrum Gent, de brugfiguren, Brede School, maar niet in het minst ook de scholen zelf, via de zorgcoördinatoren en de zorgleerkrachten.

Dus collega's, wat mij betreft kunnen we hier op verder gaan, maar toch ook een aantal fundamentele bedenkingen die ik hier wil meegeven naar het vervolg.
